

SAMENWERKINGSVERBAND
PASSEND ONDERWIJS VO 22.03

HOOGEVEEN MEPEL STEENWIJK

SWV VO 22.03 Schoolondersteuningsprofiel 2019

Schoolondersteuningsprofiel

VSO De Windroos

Januari 2019

RENN4 DE WINDROOS

INHOUDSOPGAVE

1 ALGEMEEN

- 1.1 Algemene Informatie
- 1.2 Onderwijsaanbod
- 1.3 Typering van de school en de leerlingen

2 TOELATING

- 2.1 Toelatingscriteria
- 2.2 Toelatingsprocedure

3 VOLGEN

- 3.1 Ontwikkeling van de leerling

4 SCHOOLKLIMAAT

- 4.1 Veiligheid en welbevinden van leerling
- 4.2 Werken aan sociale vaardigheden
- 4.3 Betrekken van leerlingen

5 OUDERS

- 5.1 Betrokkenheid ouders

6 ONDERSTEUNING

- 6.1 Omgaan met verschillen in leren
- 6.2 Groepsarrangementen, Ondersteuningsaanpak voor groepen leerlingen
  - 6.2.1 Time-out voorziening
  - 6.2.2 LWOO
- 6.3 Ondersteuning in de school
- 6.4 Aanpassingen
- 6.5 Samenwerking

OVER DE SCHOOLONDERSTEUNINGSPROFIELEN

Dit is het schoolondersteuningsprofiel van De Windroos. Deze pdf-versie van het schoolondersteuningsprofiel bestaat uit de antwoorden op vragen die de school heeft ingevuld om het onderwijs- en ondersteuningsaanbod te beschrijven en vergelijkbaar te maken met andere scholen in Samenwerkingsverband VO 22.03.

Met dit schoolondersteuningsprofiel kunt u als ouder, school of andere betrokkene nagaan welk onderwijs- en ondersteuningsaanbod deze school kan bieden. Voor meer informatie kunt u ook de website van de school bekijken. Hierop is onder meer de schoolgids met informatie voor ouders te vinden. U kunt komen kijken en de sfeer proeven en al uw vragen direct stellen, of u maakt een afspraak voor een gesprek op de school.

RENN4 De Windroos is onderdeel van een uniek onderwijsconcept Eduwiek. Hierin participeert De Windroos met Praktijkonderwijs, VSO De Atlas en het VMBO Roelof van Echten College (RvEC) in één gebouw. Iedere school heeft zijn eigen theoriegedeelte, de praktijkruimtes worden gezamenlijk gebruikt. Dit unieke concept is niet alleen gericht op gezamenlijke huisvesting maar ook het realiseren van passend onderwijs voor iedere leerling. Passend onderwijs betekent, dat samen zorgvuldig gekeken wordt waar een leerling de beste kansen heeft: in een reguliere school met extra aandacht of in het speciaal onderwijs met zijn specialistische aanpak. Ook gemengde arrangementen en individueel maatwerk zijn mogelijk. Kortom, een passende plek voor elke leerling.

Als u uw kind/leerling bij deze school wilt aanmelden, neemt u contact op met de contactpersoon voor toelating. De school onderzoekt vervolgens de plaatsingsmogelijkheden. Per leerling wordt daarover een zorgvuldig afgewogen besluit genomen.

Dit schoolondersteuningsprofiel is met zorg en aandacht opgesteld door de schooldirectie van deze school. De school biedt leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte een zo passend mogelijke plek in het onderwijs, maar kan niet garanderen dat deze plek op de bovenstaande school zal zijn.

1 ALGEMEEN

1.1 Algemene Informatie

Naam school: De Windroos
Adres: Eduwiek
Voltastraat 27
7903 AA Hoogeveen

Telefoonnummer: 0528 - 236036
E-mail: windroos@renn4.nl
Website: <http://www.renn4.nl/school/de-windroos/>
Contactpersoon voor toelating: Ineke Janssen (teamleider)

Hoe is de school bereikbaar met openbaar vervoer?

Een groot deel van onze leerlingen bezoekt onze school door middel van leerlingenvervoer. Dit wordt door ouders aangevraagd bij de gemeente waarin de leerling woont. Leerlingen die zelfstandig met fiets/brommer/brommobiel de school kunnen bereiken worden gestimuleerd dit te doen. De school is per bus bereikbaar, met bus 33.

Hoeveel leerlingen volgen onderwijs op deze school?

Locatie de Windroos heeft zeven groepen met in totaal 86 leerlingen.

Welke denominatie heeft deze school?

Sinds 1 augustus 2015 vallen wij onder het Algemeen Bijzonder Onderwijs van RENN4.

Type onderwijs:

Speciaal onderwijs VSO ZML (zeer moeilijk lerend)

1.2 Onderwijsaanbod

Welk onderwijstype biedt deze school?

	ALLE LEERJAREN	ALLEEN ONDERBOUW	ALLEEN BOVENBOUW
Voortgezet Speciaal Onderwijs	☒	☐	☐
Praktijkonderwijs	☐	☐	☐
VMBO-BL	☐	☐	☐
VMBO-BL met LWOO	☐	☐	☐
VMBO-KL	☐	☐	☐
VMBO-TL / MAVO	☐	☐	☐
HAVO	☐	☐	☐
Atheneum	☐	☐	☐
Gymnasium	☐	☐	☐

Welke sectoren biedt deze school op welk niveau aan?

	ALLE LEERJAREN	ALLEEN ONDERBOUW	ALLEEN BOVENBOUW
Techniek	☒	☐	☐
Zorg en welzijn	☒	☐	☐
Economie	☒	☐	☐
Landbouw	☒	☐	☐
KPC certificaten			
	SVA 1: arbeidsvoorbereiding		SVA 2: arbeidstoeleiding
	Werken in de keuken ☒		Keukenmedewerker ☐
	Beheren schoolmagazijn ☐		Ontvangst en opslag ☐
	Ontvangstbalie ☐		Orderverzamelaar ☐
	Winkelmedewerker ☐		Winkelmedewerker ☐
	Schoonmaken ☒		Vliegtuig- en bungalowreiniging ☐
	Werken in de metaal ☒		Werken in de kinderopvang ☐
	Werken met dieren ☐		Werken in de zorg ☐
	Werken met bloemen ☐		Werken in de plantenteelt ☐
	Werken in het groen ☒		Houtbewerking en Bank timmeren ☐
			Werken met dieren ☐
			Werken met bloemen ☐
			Werken in het groen ☐

1.3 Typering van de school en de leerlingen

Wat is het motto van de school?

Stage is leren werken.

Hoe is de school te typeren?

De Windroos wil kwalitatief goed en uitdagend onderwijs bieden. De leerling dient de kans te krijgen om zijn talenten optimaal te ontplooiën. Hierbij houdt De Windroos vast aan de kernwaarden 'identiteit', 'veiligheid', 'vertrouwen' en 'persoonlijke aandacht'.

Het thema is: stage is leren werken. Dit wordt vormgegeven in het planmatig werken naar een uitstroomperspectief dat past bij de leerling.

De Windroos kent twee uitstroomprofielen: arbeid en dagbesteding.

Leerstofaanbod, leertijd, het pedagogische en het didactische handelen worden daarbij afgestemd op de behoeften in aanbod en aanpak die per route zijn vastgesteld, waarbij ruimte is in eigenheid en specifieke individuele behoeften van leerlingen.

Door een planmatige wijze van kwaliteitszorg en een effectieve cyclus leerlingenzorg wordt continu de kwaliteit van onderwijs en de ontwikkeling van de leerlingen geëvalueerd.

Wat maakt deze school bijzonder?

De school biedt leerlingen onderwijs op maat. Hier speelt de samenwerking met de scholen binnen Eduwiek een grote rol, een leerling kan een landelijk certificaat groen/lassen/werken in de keuken volgen bij de praktijkschool. De Windroos biedt zelf de mogelijkheid om een niveau 1 diploma schoonmaak te behalen.

Er kan psychodiagnostisch onderzoek plaats vinden om ontwikkeling van de leerlingen goed te volgen en de specifieke ondersteuningsbehoefte van een leerling goed in kaart te krijgen. Er is binnen onze school veel expertise op het gebied van verstandelijke beperking en bijkomende problematieken, welke zowel intern als extern kunnen worden ingezet.

De schoolse vaardigheden worden in kaart gebracht door Cito- en methode gebonden toetsen.

Welke leerlingpopulatie komt naar deze school?

- Leerlingen met een matige verstandelijke beperking, IQ lager dan 50, met ontwikkelingsniveau van 2 tot maximaal 7 jaar
- Leerlingen met een lichte verstandelijke beperking, IQ 50-70, met ontwikkelingsniveau van 3 tot maximaal 12 jaar
- Leerlingen functionerend op laagbegaafd niveau, IQ boven 70, met psychiatrische problematiek met ontwikkelingsniveau van 2 tot maximaal 14 jaar
- Leerlingen met een verstandelijke beperking met bijkomende problematiek, te denken valt o.a. aan:
  - Psychiatrische problematiek (ADHD, PDD-NOS, hechtingsproblemen etc.)
  - Sociaal en/ of emotionele kwetsbaarheid
  - Epilepsie
  - Motorische en/of lichamelijke beperkingen

De leerlingen komen voor het grootste gedeelte uit de gemeente Hoogeveen.

Verder ontvangen wij leerlingen uit de gemeente Coevorden, Assen, Midden Drenthe, Meppel.

2 TOELATING

2.1 Toelatingscriteria

Uitgangspunten Samenwerkingsverband

De scholen in het samenwerkingsverband VO 22-03 hebben zich ten doel gesteld zoveel mogelijk leerlingen te ondersteunen in een reguliere setting. Alleen wanneer in het regulier voortgezet onderwijs geen passend arrangement beschikbaar is zal overplaatsing naar het VSO aan de orde zijn.

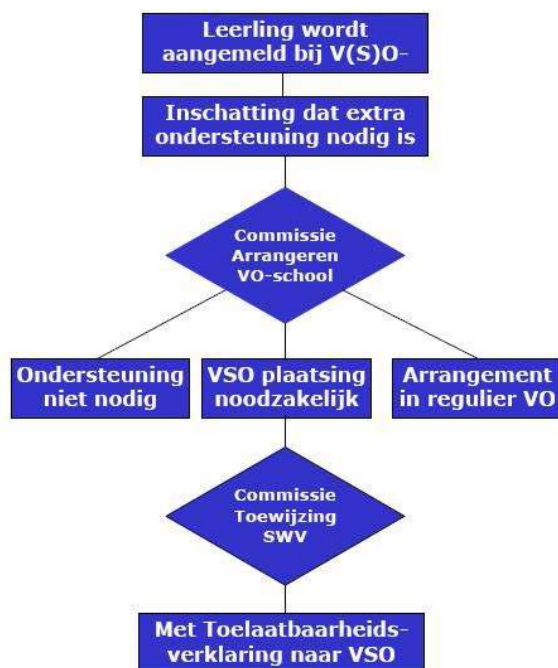
Ten aanzien van leerlingen die extra ondersteuning behoeven, is het onderwijs gericht op individuele begeleiding die is afgestemd op de behoeften van de leerling. Naast individuele begeleiding bestaat de extra ondersteuning uit pedagogische- en didactische componenten. Het gaat immers om een opbrengstgerichte benadering die leidt tot een optimale doorstroming naar vervolgonderwijs of naar de arbeidsmarkt. Dat betekent dat extra ondersteuning ook bestaat uit toerusting van de teams en extra ondersteuning in de klas.

Voortgezet Speciaal Onderwijs

Mocht qua ondersteuningsproblematiek plaatsing op het Voortgezet Speciaal Onderwijs in aanmerking komen, wordt door de verwijzende school, samen met ouders, gekeken wat de mogelijkheden zijn. De Commissie Toelating van het Samenwerkingsverband 22.03 beoordeelt of toelating mogelijk is. Per leerling wordt bekeken wat het best passende ondersteuningsaanbod is.

Een commissie van deskundigen in de school (de Commissie Arrangeren) is verantwoordelijk voor het samenstellen van een passend arrangement voor een leerling. Deze commissie bestaat uit een gedragsdeskundige en uit deskundigen op pedagogisch-didactisch terrein. Zij beoordelen de ondersteuningsbehoefte van de leerling en de mogelijkheden die een team kan bieden. Zij adviseren de school met betrekking tot de inzet van middelen voor individuele ondersteuning en ondersteuning van team of individuele docenten ten behoeve van deze leerling.

Voor leerlingen die in aanmerking komen voor VSO heeft het samenwerkingsverband de volgende procedure vastgesteld:

2.2 Toelatingsprocedure

Maken onderstaande activiteiten onderdeel uit van de intake- en toelatingsprocedure?

	ALTIJD	ALLEEN ALS NODIG	NEE, NOOIT
Een intakegesprek met de leerling	☒	☐	☐
Een intakegesprek met de ouders	☒	☐	☐
Een overdrachtsgesprek met de school van herkomst	☒	☐	☐
Aanvullende testen en/of onderzoeken	☐	☒	☐
Een observatie (bijvoorbeeld tijdens een testdag)	☐	☒	☐
Een observatie op de school van herkomst	☐	☒	☐

Procedure van toelating VSO

Wat moet er aangeleverd worden bij een aanmelding waarbij extra ondersteuning gevraagd wordt:

- NAW gegevens; naam, adres en woonplaats gegevens
- Ontwikkelingsperspectief
- IQ gegevens
- Informatie over gedrag, sociaal-emotioneel functioneren en werkhouding binnen de school
- Emotionele leeftijd in kaart brengen door het instrument Aurecool
- Didactisch niveau op de 4 hoofddomeinen (technisch lezen, spelling, begrijpend lezen en rekenen/wiskunde)
- Diagnoses en verslagen eerdere onderzoeken
- Overzicht mogelijkheden (incl. versterkende factoren) en belemmeringen
- Informatie handelingsplannen, eerder ingezette interventies en trajecten en de evaluaties daarvan
- Plaatsingswens van de ouders en het plaatsingsadvies van de aanleverende school
- Toepassing VPI; deze zal van te voren moeten worden ingevuld door de school van herkomst, c.q. de leerlijn waar de leerling tot het moment van aanmelden zit
- Onderwijskundig rapport

In het kort zijn de huidige criteria van de Commissie van Toewijzing:

Leerlingen met een cognitieve beperking, waarvoor de zorgstructuur in het regulier voortgezet onderwijs niet toereikend is.

Mogelijke contra indicaties voor plaatsing

- In het OPP (ontwikkelingsperspectief) is geformuleerd dat onderwijs geen perspectief is voor de leerling.

- Als de ondersteuningsbehoefte zeer intensief is, kan de school geen een-op-een begeleiding aanbieden. Denk aan sociaal emotionele problematiek en psychiatrische problematiek.
- Ernstig afwijkend gedrag zoals fysiek, crimineel en verbaal geweld.
- Geen commitment van ouders/verzorgers en/of leerling wat schoolregels en/of handelingsdeel OPP betreft.

Daar waar sprake is van één of meer genoemde punten zal de Commissie voor de Begeleiding (CvB) een plaatsing mogelijk niet kunnen realiseren. Soms zal een plaatsing tijdelijk opgeschort worden, zodat bekeken kan worden of de school, al dan niet met hulpverlening, het onderwijs kan vormgeven.

3 VOLGEN

3.1 Ontwikkeling van de leerling

Hoe volgt de school de ontwikkeling van de leerling?

Bij binnenkomst wordt er n.a.v. van de dossiergegevens een startperspectief/uitstroomperspectief of uitstroombestemming opgesteld voor de leerling. Het Ontwikkelingsperspectief (OPP) wordt besproken met de leerling/ouders/verzorgers.

Gedurende het jaar volgen wij de ontwikkeling middels het volg- en advies systeem van Cito, middels observaties, INVRA en de competentielijst voor arbeidsvaardigheden, ook volgen wij de sociaal emotionele ontwikkeling middels Aurecool.

Daarnaast wordt er een psychologisch onderzoek gedaan wanneer het nodig is. Leerlingen kunnen vanuit de hulpvraag van ouders of leerkrachten begeleiding krijgen van de logopedist op school. De verwijzing hiervoor gaat via de jeugdarts of de huisarts. De leerlingen worden besproken in de Commissie voor de Begeleiding. Er zijn elk jaar drie momenten om in gesprek te gaan met leerling en ouders/verzorgers over de vorderingen. De inhoud en het doel van de stagegesprekken met leerlingen en ouders/verzorgers zijn beschreven in het stage beleidsplan en folder. Ouders krijgen de folder aan het begin van het schooljaar.

Hoe brengt de school van elke leerling de startsituatie in beeld?

Naast het doornemen van het onderwijskundig rapport (of andere dossiergegevens) wordt er, als de leerling net op school zit, een aantal kenmerken nader in beeld gebracht.

	ALTIJD	ALEEN ALS NODIG	NOOIT
In beeld brengen taalvaardigheden door afnemen methode onafhankelijke toetsen	☐	☒	☐
In beeld brengen rekenvaardigheden door afnemen methode onafhankelijke toetsen	☐	☒	☐
Screenen op dyslexie	☐	☐	☒
Screenen op dyscalculie	☐	☐	☒

Screenen op faalangst	☐	☐	☒
Screenen op hoogbegaafdheid	☐	☐	☒
In beeld brengen van het welbevinden (bijv. met SAQI)	☐	☐	☒
In beeld brengen sociale vaardigheden	☒	☐	☐
In beeld brengen vaardigheden op gebied van leren leren	☒	☐	☐
In beeld brengen van emotionele leeftijd	☒	☐	☐

Hoe volgt de school de ontwikkeling van elke leerling?

Op school overleggen docenten over de ontwikkeling van leerlingen in o.a. leerling- en/of rapportbesprekingen. Waar nodig is vervolgens overleg met deskundigen in en om de school. Ontwikkeling en vorderingen worden vastgelegd in het leerlingvolgsysteem.

	ALTIJD	ALLEEN ALS NODIG	NOOIT
Inzet methodeafhankelijk toetsen om de ontwikkeling te volgen	☒	☐	☐
Observeren van sociale vaardigheden in de (mentor)klas	☒	☒	☐
Periodieke, geplande individuele gesprekken met de leerling gericht op prestaties	☒	☐	☐
Periodieke, geplande individuele gesprekken met de leerling gericht op welbevinden	☒	☐	☐
Periodiek in beeld brengen onderwijsbehoeften van leerlingen	☒	☐	☐
Geregeld afstemmen met ouders over gedrag en opvallende zaken in de thuissituatie	☒	☐	☐
De mentor bespreekt zijn leerlingen met de mentor van het volgende schooljaar	☒	☐	☐
Gebruik van portfolio's	☒	☐	☐

Portfolio, toelichting:

Het portfolio bevat:

- een verzameling van behaalde bewijzen van deelname (stage)
- beoordeling van stages
- beoordeling van praktijkvakken
- behaalde branche certificaten
- excursies (3 werken, 2 wonen en 1 vrije tijd)

4 SCHOOLKLIMAAT

4.1 Veiligheid en welbevinden van leerling

Hoe geeft de school invulling aan het mentoraat?

De mentor is de eerst aangewezen contactpersoon voor de leerling en de ouders: de spil in de eerstelijnszorg. De mentor volgt de ontwikkeling van de leerling, zodat cognitieve achterstanden vroegtijdig gesignaleerd kunnen worden. De mentor spreekt leerlingen aan die te laat komen en/of verzuimen en onderhoudt het contact met de ouders. Verder volgt de mentor de persoonlijke ontwikkeling van de leerling om zo sociaal-emotionele problematiek vroegtijdig te signaleren.

Activiteiten vanuit mentoraat

- Gesprekken met de leerlingen
- Gesprekken met de ouders
- Opstellen van Ontwikkelingsperspectief
- Bespreken van Invra/competentie lijst arbeidsvaardigheden met de leerling.
- Bespreken door/uitstroom van leerlingen
- Gesprekken met de stage coördinator
- Gesprekken met de Commissie voor de Begeleiding

Hoe zorgt de school voor veiligheid en welbevinden van de leerlingen?

Op een veilige school komen leerlingen en personeelsleden graag. Pesten, meenemen van wapens, discriminatie en seksuele intimidatie tolereren we niet. De school heeft een vertrouwenspersoon, er is een klachtenregeling, leerlingenraad, schoolregels en een pestprotocol. Er is een anti-pest coördinator aanwezig. Het bevoegd gezag draagt zorg voor de veiligheid op school, waarbij het bevoegd gezag in ieder geval:

a. beleid met betrekking tot de veiligheid voert,

b. de veiligheid van leerlingen op school monitort met een instrument dat een representatief en actueel beeld geeft, en

c. er zorg voor draagt dat bij een persoon ten minste de volgende taken zijn belegd:

1. het coördineren van het beleid in het kader van het tegengaan van pesten, en

2. het fungeren als aanspreekpunt in het kader van pesten.

3. het team volgt jaarlijks de ABC training en gebruikt de piramide om de escalaties te voorkomen.

Pedagogisch klimaat

De Windroos schept een basisklimaat waarbij ze streeft naar veiligheid voor elke leerling. Hierbij horen algemene omgangs- en gedragsregels die in ieder geval aan het begin van het schooljaar aangehaald worden en indien gewenst herhaald worden.

De school streeft naar een omgeving waar de leerling mag zijn als individu (Autonomie), waar mogelijkheden centraal staan (Competentie) en de leerling gerespecteerd wordt om wie hij/zij is.

Bij het werken aan veiligheid in en om de school is de eigen verantwoordelijkheid van leerlingen belangrijk.

Wanneer nodig vindt een briefing plaats met het hele team, waarbij bijzonderheden rondom leerlingen worden doorgenomen.

Veilig schoolklimaat

De Windroos schept een veilig schoolklimaat door inzet van onderstaande punten:

- A(agressie)B(beroepshouding)C(communicatie) is uitgangspunt voor de school. Het team is hierin geschoold.
- Er vindt incidentenregistratie plaats en tevens worden de genomen maatregelen geregistreerd.
- Het melden van ernstig strafbare feiten bij de contactfunctionaris van de politie.
- Het veiligheidsbeleid is opgenomen in het schoolplan.

- Vroegtijdig inschakelen van leerplicht om verwijdering van een leerling te voorkomen.
- Alle medewerkers hebben kennis van het omgaan met agressie, seksueel misbruik en grensoverschrijdend gedrag.
- Indien nodig wordt gebruik gemaakt van het protocol fysieke en verbale agressie.
- Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling is opgenomen in het protocol van de school.
- Er is een Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) in de school.
- Er is anti-pestcoördinator op school aanwezig.
- Er is een leerlingenraad.

Beschermende kenmerken

Tijdens de intakefase worden de belemmerde en beschermende leerlingkenmerken opgevraagd. Door het duidelijk in kaart brengen van de leerlingkenmerken kan een passend leeraanbod gegeven worden, wat werkt voor de betreffende leerling.

De school gaat uit van haalbare doelen die zo nodigtijdens de CvB (commissie voor de begeleiding) overleggen tussentijds worden geanalyseerd en bijgesteld.

Hulpverleners worden als ketenpartner betrokken bij de intakefase om zo ook de koppeling met ouders/thuis te maken en gezamenlijke doelen te stellen. Daar waar geen hulpverlening betrokken is en de school voorziet dat dit wel nodig is om te kunnen profiteren van het onderwijs doet de school een aanmelding bij het centrum voor jeugd en gezin.

Adaptief onderwijs

De focus van het onderwijs is steeds meer op 'leren leren' en 'leren op maat' komen te liggen.

Door het werken met een gedifferentieerd onderwijsaanbod in twee onderwijsprofielen sluit het onderwijs aan bij de onderwijsbehoefte van de leerling.

Per onderwijsprofiel en per leerjaar is het onderwijsaanbod uitgeschreven in een jaarplanning. De leertijd is per vak uitgewerkt en omgezet in een rooster voor elk leerjaar.

De theorie is in de eerste twee jaren 70% en er is 30% tijd voor praktijkvakken.

In de middenbouw is de verhouding 50% theorie en 50% praktijk.

In de bovenbouw is de verhouding 30% theorie en 70 % praktijk.

De leraren werken met het directe instructiemodel, zowel in de groep als individueel.

Differentiatie is een belangrijk onderdeel in de lessen, net als het samenwerken.

Aandacht en tijd

Er zitten gemiddeld 12 leerlingen in een groep. Elke groep heeft een eigen leerkracht/mentor, die alle theoretische vakken geeft. Er zijn stagebegeleiders die stage aanbieden. Leerkrachten bieden de praktijkvakken aan.

De school beschikt verder over een vakleerkracht bewegingsonderwijs en een aantal leerkrachtondersteuners en stagecoördinatoren.

De leerkrachten worden ondersteund door een intern begeleider en een gedragsdeskundige. Bij vragen kunnen jeugdarts, schoolmaatschappelijk werker en/of een logopedist geraadpleegd worden.

Brandveiligheid

In het gebouw hangen ontruimingsinstructies en -plattegronden. We houden met regelmaat ontruimingsoefeningen. Een deel van het personeel is opgeleid tot bedrijfshulpverlener/EHBO'er.

Hoe zorgt de school dat de overstap voor nieuwe leerlingen zo goed mogelijk verloopt?

- Eerste kennismaking voor de leerling en ouders met de nieuwe mentor én nieuwe klas voor de zomervakantie.
- Eerste kennismaking met de leerling en ouders met de nieuwe mentor en nieuwe klas kan tijdens het gehele jaar als het gaat om een verhuizing.
- Introductiedagen in het kader van groepsvorming op school aan het begin van het schooljaar voor eerstejaars leerlingen.

4.2 Werken aan sociale vaardigheden

Hoe besteedt de school aandacht aan sociale vaardigheden en omgaan met elkaar?

Sociale vaardigheden staat vaak op het rooster. Dit wordt elke dag meerdere keren aangeboden en geoefend. Binnen de stage zijn het oefenen van de sociale vaardigheden belangrijke doelen die getraind worden door de leerlingen. Het is de voorloper op de werknemersvaardigheden.

De werknemersvaardigheden zijn belangrijke aspecten binnen de begeleide interne stage, begeleide externe stage, zelfstandige stage en Leren op locaties (LOL) .

4.3 Betrekken van leerlingen

Welke activiteiten heeft deze school om leerlingen actief bij elkaar en de school te betrekken?

- Leerlingenraad. Eén keer in de zes weken is er een leerlingenraad waarin de klassenvertegenwoordigers de punten in kunnen brengen.
- Leerlingenraad Eduwiek breed
- Groepsvergaderingen in de klassen.
- Sportdagen.
- Organiseren van feesten (godsdiens, cultureel).
- Arbeidsmarkt.
- Nazorg.
- Leerlingen spreken mee over hun OPP.

Binnen het onderzoek met Qschool (V)SO+ worden de leerlingvragen uit Vensters PO afgenomen. De onderwerpen zijn aan de leerlingen voorgelegd als vragen (Vind je het leuk om? / Ben je blij met?). De vragen hebben per variant een iets andere vorm om zo goed mogelijk aan te sluiten bij het niveau van de leerlingen. De antwoordschaal loopt van Helemaal niet (1), Niet zo (2) naar Een beetje / soms (3) en Helemaal wel (4).

In onderstaande tabellen zijn de gemiddelde scores op vierpuntsschaal weergegeven en afgezet tegen de externe benchmark.

Schoolklimaat

	Totaal
<i>Vind je het leuk op school?</i>	3,1
<i>Voel jij je fijn op school?</i>	3,5
<i>Vind je de regels op school duidelijk?</i>	3,3
<i>Heb je het naar je zin in de klas?</i>	3,3
<i>Heb je vrienden op school?</i>	3,5
<i>Is je mentor aardig?</i>	3,5
<i>Helpt jouw mentor bij het oplossen van ruzies?</i>	3,5

Onderwijsleerproces

	Totaal
<i>Ben je blij met wat je leert op deze school?</i>	3,4
<i>Ben je blij met de uitleg van je mentor?</i>	3,4
<i>Vertelt de mentor duidelijk dat je iets goed hebt gedaan?</i>	3,5
<i>Helpt de mentor jou goed als je iets vraagt?</i>	3,5

Sociale veiligheid

In de rubriek sociale veiligheid worden stellingen aan de leerlingen voorgelegd. De antwoordschalen lopen van Klopt helemaal niet (4), Klopt niet (3), naar Klopt een beetje (2) en Klopt helemaal (1). De scores zijn omgekeerd zodat ze, net als bij een hoge score op de andere categorieën, wijzen op een positieve waardering van de leerlingen. In deze rubriek betekent een hoge score dat leerlingen zich sociaal veilig voelen.

	Totaal
<i>Ik word gepest door andere leerlingen op school.</i>	3,2
<i>Ik ben via internet gepest door andere leerlingen van school.</i>	3,4
<i>Andere leerlingen op deze school doen mij expres pijn.</i>	3,2
<i>Ik ben bang voor andere leerlingen op school.</i>	3,3
<i>Andere leerlingen doen expres gemeen tegen mij.</i>	3,1

Ruimte voor aanvullende informatie over het betrekken van leerlingen bij elkaar en bij de school of de leerling tevredenheid

Leerlingen vragen aandacht voor het netjes houden van de school en het plein. Eenduidige regels zijn belangrijk voor de leerlingen.

5 OUDERS

5.1 Betrokkenheid ouders

Hoe betreft de school ouders bij de schoolloopbaan van hun kind en de school?

- Kennismakingsgesprek voor de ouders met de mentor aan het begin van het schooljaar of wanneer een leerling tussentijds instroomt.
- Bespreken OPP met ouders.
- Organiseren mentorgesprekken naar aanleiding van het OPP.
- Stage gesprekken met leerlingen en ouders.
- Uitstroomtraject besprekingen met leerlingen en ouders. (17 jaar gesprek)
- Organisatie van informatieve (thema)bijeenkomsten op school.
- Nieuwsbrief om ouders op de hoogte te stellen van ontwikkelingen in en rond de school.
- Organiseren ouderbijeenkomsten (ouderraad/medezeggenschapsraad) om mee te denken over ontwikkelingen van de school.
- Vieringen met ouders waaronder kerstmarkt, uitreiking certificaten.

Gesprekken externen/ouders

Oudergesprekken	<p>Bij deze bespreking in januari zijn aanwezig: leerkrachten, leerkrachtondersteuners en ouders. Indien nodig kan de intern begeleider of de orthopedagoog aanwezig zijn bij de gesprekken. Zij bespreken de ontwikkeling van de leerling en kijken welke specifieke doelen of interventies dienen te worden uitgevoerd in de komende periode.</p> <p>Bij de oudergesprekken in juni/juli zijn, indien nodig, ook de intern begeleider en eventueel de logopedist en/of de orthopedagoog aanwezig. Besproken wordt welke doelen voor het volgende schooljaar opgesteld worden.</p>	<p>Twee keer per jaar verplicht:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Januari/februari • Juni/juli <p>Facultatief:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oktober 	<p>Alle zorgniveaus</p>
Stagegesprekken	<p>Bij de stagegesprekken kunnen aanwezig zijn: stagebegeleider(s), ouders, leerkracht, stage – en teamcoördinator en de leerling.</p> <p>We voeren de volgende stagegesprekken</p> <ul style="list-style-type: none"> • Individueel stage gesprek (leerling en stage coördinator) • 17,5 jaargesprek (stagebegeleider, ouders, leerkracht, CvB lid, stage coördinator en leerling) • Stage-eindgesprek (op locatie met leerling, ouders, stagebegeleider en stage coördinator) 	<p>Vier gesprekken verdeeld over 3 tot 4 jaar</p>	<p>Alle zorgniveaus</p>

	Tijdens deze gesprekken wordt de voortgang van de stage doorgesproken met alle betrokkenen. Bekeken wordt of de gestelde doelen behaald worden.		
Nazorggesprek	De stagecoördinatoren hebben contact met de leerling, ouders en met de betrokken bedrijven. Nagevraagd wordt hoe het gaat nadat de leerling de school heeft verlaten en of er nog hulpvragen liggen waar de school nog bij kan ondersteunen.	Twee jaar na schoolverlaten	Alle zorgniveaus

Hoe is de tevredenheid van de ouders over de school? Informatie vanuit de ouderenquête (klanttevredenheidsonderzoek)

Ouders geven aan dat:

- Aardig en vriendelijk personeel
- Dat de leerlingen "gewoon" zijn. Dat het VSO mooi geïntegreerd is met het vmbo. Zo wordt het voor iedereen normaal dat mensen met een beperking ook meetellen
- Ieder leerling wordt in zijn waarde gelaten en op niveau aangesproken
- Zijn zeer betrokken bij het welzijn van de leerling
- Veel afwisseling. Erg leuke activiteiten die aansluit bij het leerproces
- Mooi gebouw en een goed omgangsklimaat in de school.
- Leerlingen voelen zich veilig

Ruimte voor aanvullende informatie over het betrekken van ouders of de oudertevredenheid (klanttevredenheidsonderzoek)

De ouders zijn betrokken in de medezeggenschapsraad/ medezeggenschapsraad Eduwiek en ouderraad.

6 ONDERSTEUNING

6.1 Omgaan met verschillen in leren

Hoe gaat de school om met verschillen op het gebied van de basisvaardigheden (taal en rekenen)?

Er wordt op alle niveaus reken- en taalonderwijs geboden in de onderbouw, middenbouw en bovenbouw. De Windroos stelt leerlingkenmerken en onderwijsbehoeften centraal in haar onderwijsinrichting.

Er wordt planmatig toegewerkt naar een uitstroomperspectief dat past bij deze kenmerken en behoeften. De Windroos hanteert twee uitstroomperspectieven en ontwikkelt leerroutes volgens het doelgroepenmodel. Leerstofaanbod, leertijd, het pedagogische en het didactische handelen worden daarbij afgestemd op de behoeften in aanbod en aanpak die per route zijn vastgesteld, waarbij ruimte is voor eigenheid en specifieke individuele behoeften van leerlingen.

Door een planmatige wijze van evalueren van de kwaliteitszorg en een effectieve cyclus leerlingenzorg wordt continu de kwaliteit van onderwijs en de ontwikkeling van de leerlingen geëvalueerd.

Hoe gaat de school om met verschillen in leren?

Arbeid

Binnen het uitstroomprofiel Arbeid wordt onderwijs gegeven in de volgende leergebieden:

1. Nederlands
2. Engels
3. Rekenen en wiskunde
4. Mens, natuur en techniek
5. Mens en maatschappij
6. Culturele oriëntatie en creatieve expressie
7. Bewegen en sport
8. Leren leren
9. Werknemersvaardigheden
10. Leren functioneren in sociale situaties
11. Ontwikkelen van persoonlijk toekomstperspectief
12. Voorbereiding op arbeid

Dagbesteding

Binnen het uitstroomprofiel dagbesteding wordt onderwijs gegeven in de volgende leergebieden:

1. Nederlands
2. Rekenen en wiskunde
3. Mens, natuur en techniek
4. Mens en maatschappij
5. Culturele oriëntatie en creatieve expressie
6. Bewegen en sport
7. Leren leren
8. Werknemersvaardigheden
9. Leren functioneren in sociale situaties
10. Ontwikkelen van persoonlijk toekomstperspectief
11. Voorbereiding op dagbesteding

Het onderwijsaanbod voorziet ook in burgerschapsvorming. De schoolloopbaan wordt afgesloten met een VSO getuigschrift.

In tabel 1 wordt de verdeling van theoretische en praktische vorming in percentages van de totale lestijd weggezet.

Tabel 1, verdeling lestijd

	Onderbouw	middenbouw	bovenbouw
Theoretische vakken	70%	50%	30%
Praktijkvakken/stage	30%	50%	70%

6.2 Groepsarrangementen

ONDERSTEUNINGSAANPAK VOOR GROEPEN LEERLINGEN

Uitgangspunt in ons samenwerkingsverband is dat alle scholen extra ondersteuning (kunnen) bieden. Elke school gaat na of leerlingen extra onderwijsbehoeften hebben en bepaalt vervolgens met de ouders hoe zij de ondersteuning het beste kan vormgeven.

Het kan gaan om ondersteuning op maat voor individuele leerlingen: maatwerk of een individueel arrangement. Of om ondersteuning voor meerdere leerlingen in een groepsarrangement.

Groepsarrangement = een combinatie van activiteiten en/of aanpassingen gericht op extra ondersteuning van een specifieke groep leerlingen

Heeft de school groepsarrangementen?

De school heeft voor individuele leerlingen symbiose trajecten met het praktijkonderwijs.

6.2.1 Time-out voorziening

Op welke leerlingen is Time- out gericht?

n.v.t.

Waaruit bestaat het groepsarrangement Time- out?

n.v.t.

Zijn er voorwaarden/procedures om mee te kunnen doen aan dit groepsarrangement?

n.v.t.

6.3 Ondersteuning in de school

Welke (basis)vaardigheden/deskundigheid wat betreft omgaan met verschillen, is breed aanwezig bij het docententeam van deze school?

Op didactisch gebied is er ruimte voor differentiatie en op pedagogisch vlak wordt er rekening gehouden met leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte.

Welke aanpassingen bieden docenten in hun aanpak om tegemoet te komen aan extra onderwijsbehoeften van (groepen) leerlingen

	VOOR ALLE LEERLINGEN	VOOR EEN GROEP	INDIVIDUELE LEERLINGEN	NIET IN HUIS
Werken volgens een vast lesmodel	☒	☐	☐	☐
Extra verduidelijking van lesopbouw en regels in de les (waar mogelijk visueel maken)	☒	☐	☐	☐
Extra verduidelijking van taken in de les (m.b.v. stappenplannen)	☐	☒	☒	☐
Extra verduidelijking van grenzen aan gedrag (waar mogelijk visueel)	☐	☐	☒	☐
Extra aandacht voor aanmoediging en feedback in de les	☒	☐	☐	☐
Uitbreiding instructietijd	☒	☐	☐	☐
Leerstof aanbieden in kleinere delen	☒	☐	☐	☐
Elke dag starten met de mentor	☐	☒	☐	☐
Structureel werken volgens een programma/methode gericht op gedrag	☐	☐	☒	☐

Welke ondersteuningsmogelijkheden heeft de school?

	ALLEEN ALS NODIG	GEÏNTEGREERDE AANPAK VOOR ALLE OF VOOR GROEPEN	NIET IN HUIS INDIEN AAN DE ORDE WORDT DOORVERWEZEN
Zorgteam	☐	☒	☐
Commissie voor de Begeleiding	☐	☒	☐
Bijles (gericht op vakinhoud)	☐	☐	☒
Huiswerkbegeleiding	☐	☐	☒
Examentraining	☐	☐	☒
Ondersteuning bij beroepskeuze en/of vervolgopleiding	☐	☒	☐
Stagebegeleiding	☐	☒	☐
Begeleiding bij arbeidsinpassing	☐	☒	☐
Faalangstreductietraining	☐	☐	☒
Examenvreesreductietraining	☐	☐	☒
Weerbaarheidstraining	☐	☒	☐
Agressieregulatie training	☒	☐	☐
Psycho-educatie	☐	☐	☒
Dramatherapie	☐	☐	☒
Muziektherapie	☐	☐	☒

Over welke deskundigen beschikt de school?

De school heeft deskundigen in huis en werkt samen met instellingen om leerlingen goed te kunnen ondersteunen. De volgende deskundigen zijn in huis of makkelijk toegankelijk:

- Vertrouwenspersoon
- Aandacht functionarissen seksueel misbruik en grensoverschrijdend gedrag
- Expertisecentrum
- Aandacht functionaris ABC
- Schoolmaatschappelijk werker
- Orthopedagoog
- Jeugdarts GGD
- Ambiq
- MEE
- Accare
- Cosis
- Logopedist
- (Wijk)agent
- Leerplichtambtenaar
- Arbeidsdeskundige (UWV)

De onderwijs(zorg)consulent

In gevallen waar geen passend onderwijs of geen passende combinatie van onderwijs en zorg gevonden kan worden, wordt een leerling ingebracht bij het expertisecentrum Eduwiek om te kijken naar een passende plek. Is deze passende plek er niet dan kan een onderwijs(zorg)consulent ingeschakeld worden die ouders en school adviseert en begeleidt.

www.onderwijsconsulenten.nl

6.4 Aanpassingen

Welke aanpassingen in de organisatie zijn aanwezig om tegemoet te komen aan extra onderwijsbehoeften van leerlingen?

	VOOR ALLE LEERLINGEN	VOOR EEN GROEP	INDIVIDUELE LEERLINGEN	NIET IN HUIS
Verlenging toetstijd	☒	☐	☐	☐
Voorlezen toetsen	☐	☒	☒	☐
Voorlezen examens	☐	☐	☐	☒
Spreiding van examens over meerdere jaren	☐	☐	☐	☒

Welke fysieke aanpassingen en welke ondersteuningsmiddelen heeft de school beschikbaar om tegemoet te komen aan extra onderwijsbehoeften van leerlingen?

	JA	NEE
Rolstoeltoegankelijk	☒	☐
Theorie- en praktijklokalen aangepast voor gebruik door leerlingen in een rolstoel	☒	☐
Lift	☒	☐
Invalidentoilet	☒	☐
Brede deuren	☒	☐
Tilvoorzieningen	☐	☒
Extra schoonmaak i.v.m. allergieën	☒	☐
Mogelijkheid tot rusten	☒	☐

	VOOR ALLE LEERLINGEN	VOOR EEN GROEP	NIET IN HUIS
Prikkelarme inrichting lokalen	☒	☐	☐
Prikkelarme verlichting	☒	☐	☐
Aanpassingen in de akoestiek	☒	☐	☐
Visuele ondersteuning (pictogrammen)	☒	☐	☐
Prikkelarme werkplekken binnen de lesruimte (bijv. tafel met schot)	☒	☐	☐
Stilte (werk)plek waar de leerling heen kan om rustig te werken	☒	☐	☐
Time-out ruimte met begeleider,	☒	☐	☐

waar de leerling heen kan om tot rust te komen

Vaste persoon waar de leerling naar toe kan tijdens vrije momenten

VOOR ALLE
LEERLINGEN

VOOR EEN
GROEP

INDIVIDUELE
LEERLINGEN

NIET
IN HUIS

Laptop / tablet

Digitaal lesmateriaal

Computers met 'voorleesapplicatie'
(zoals Kurzweil)

Laptop/computer voor toetsen

Vergroot lesmateriaal

6.5 Samenwerking

SAMENWERKINGSVERBAND VO 22.03 HOOGEVEEN, MEPEL, STEENWIJK

Deze school maakt deel uit van Samenwerkingsverband VO 22.03 met ongeveer 11.000 leerlingen. De scholen in het Samenwerkingsverband bevinden zich in Hoogeveen, Meppel en Steenwijk.

Vanzelfsprekend komen er ook leerlingen uit andere dorpen en steden in de omgeving van deze plaatsen naar deze scholen, waaronder de gemeenten Westerveld en De Wolden, die ook bij het samenwerkingsverband horen.

Het samenwerkingsverband passend onderwijs VO 22.03 wil onderwijs bieden aan iedere leerling en dat onderwijs moet passen bij wat de leerling wil en bij wat de leerling kan. Binnen het regulier voortgezet onderwijs en, als dat nodig is ook in het Voortgezet Speciaal Onderwijs, bieden de scholen daarom onderwijs aan waarin veel gedifferentieerd wordt. In zo'n vorm van onderwijs kan elke leerling aan zijn trekken komen en al zijn mogelijkheden leren benutten.

Heeft de school een structurele samenwerkingsrelatie met een andere VO of VSO locatie?

Centrale ambitie van de school is om met de partners in onderwijs en zorg in en rondom Hoogeveen, Eduwiek te realiseren. Belangrijkste meerwaarde is dat de schotten tussen de huidige scholen grotendeels geslecht zullen worden, zodat het mogelijk wordt om leerlingen snel te kunnen arrangeren naar het meest passende onderwijsarrangement. Door deze gewenste samenwerking kunnen meer kansen voor kinderen worden gerealiseerd.

Onderdeel van de samenwerking binnen Eduwiek is de afstemming met het praktijkonderwijs en cluster 4 om meer flexibele arrangementen te bieden voor leerlingen.

De samenwerking met de praktijkschool de Meander is aanwezig, maar dan op het gebied van administratie en techniek.

Heeft de school een structurele samenwerkingsrelatie met een (zorg)instelling?

S